

Bariř Arslan

**MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA
MERKEZİYETSİZ OTONOM
ORGANİZASYONLARA (DAO'LARA)
UYGULANACAK HUKUK**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	VII
ÖNSÖZ	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM TEKNİK VE HUKUKİ BOYUTUYLA MERKEZİYETSİZ OTONOM ORGANİZASYONLAR (DAO'LAR)

1.1. DAO'ların Teknik Altyapısı	5
1.1.1. Blokzincir Teknolojisi	5
1.1.1.1. Blokzincir Teknolojisinin Ortaya Çıkış Amacı ve Gelişimi.....	5
1.1.1.2. Blokzincir Teknolojisinin Tanımı, Yapısı ve Temel Özellikleri.....	15
1.1.1.2.1. Blokzincir Teknolojisinin Tanım Sorunu.....	15
1.1.1.2.2. Blokzincir Teknolojisinin Yapısı ve Temel Özellikleri.....	17
1.1.1.2.2.1. Dağıtık Defter Teknolojisi ve Merkeziyetsizlik.....	17
1.1.1.2.2.2. Bloklardan Oluşan Zincir Yapısı ve Değiştirilemezlik	21
1.1.1.2.2.3. Eşler Arası Ağ Yapısı, Mutabakat Mekanizmaları ve Aracısızlık	28
1.1.1.2.2.4. Blokzincirde İşlemlerin Gerçekleştirilmesi, Çift Anahtar Yapısı ve Dijital İmza Kullanımı	44

1.1.1.2.2.5. Blokzincirde Çatallanma ve Topluluk Temelli Yapı	54
1.1.1.2.2.6. Açık-Kapalı Blokzincir Ağları ve Esneklik	57
1.1.2. Akıllı Sözleşmeler	59
1.1.2.1. Akıllı Sözleşme Kavramı	59
1.1.2.1.1. Akıllı Sözleşmelerin Tanımı ve Temel Özellikleri	59
1.1.2.1.2. Akıllı Sözleşmelerin Türleri	64
1.1.2.2. Akıllı Sözleşmelerin İşleyişi ve Oracle'lar	67
1.1.2.3. Akıllı Sözleşmelerin Kullanım Alanları	69
1.2. Merkeziyetsiz Otonom Organizasyonlar (DAO'lar)	71
1.2.1. DAO Kavramı	72
1.2.1.1. DAO'ların Tanımı	72
1.2.1.2. DAO'ların Temel Özellikleri	74
1.2.2. DAO'ların Uygulama Alanları ve Kullanım Amaçları	76
1.2.3. DAO'ların İşleyişi	79
1.2.4. TheDAO Projesi/Skandalı	83
1.3. DAO'ların Hukuki Niteliği	86
1.3.1. Düzenlenmiş DAO'lar	88
1.3.2. Düzenlenmemiş DAO'lar	103
1.3.3. Düzenlenmiş ve Düzenlenmemiş DAO Ayrımı Uyarınca Ortaya Çıkabilecek Hukuki Sorunlar	114

İKİNCİ BÖLÜM

MERKEZİYETSİZ OTONOM ORGANİZASYONLARA (DAO'LARA) UYGULANACAK HUKUKUN TESPİTİ

2.1. DAO'lar Bağlamında Ortaya Çıkabilecek Uyuşmazlıklar ve Yabancılık Unsuru	125
--	-----

2.1.1. DAO'ların İç ve Dış İlişkilerinde Ortaya Çıkabilecek Uyuşmazlıklar	125
2.1.1.1. DAO'ların İç ve Dış İlişkilerinin Yapısı	125
2.1.1.2. Ortaya Çıkabilecek Uyuşmazlıklar	128
2.1.2. DAO'lar Bakımından Yabancılik Unsurunun Tespiti	133
2.1.2.1. Milletlerarası Özel Hukuk ve Blokzincir Teknolojisi Bakımından Yabancılik Unsuru	133
2.1.2.2. Düzenlenmiş DAO'ların Tâbiyeti	139
2.1.2.2.1. Tâbiyetin Tespitinin Önemi ve Şirket Statüsünün Tespitinden Farkı	139
2.1.2.2.2. Kuruluş Yeri Sistemi	142
2.1.2.2.3. İdare Merkezi Sistemi	143
2.1.2.2.4. Kuruluş Yeri Sistemi ile İdare Merkezi Sisteminin Mukayesesi.....	146
2.1.2.2.5. Türk Hukukunda Kabul Edilen Sistem Bakımından Düzenlenmiş DAO'ların Durumu	148
2.1.2.3. Düzenlenmemiş DAO'larda Yabancılik Unsuru.....	151
2.2. DAO'lara Uygulanacak Hukukun Tespitinde Alternatif Yaklaşımlar	153
2.2.1. Kod Hukuktur Yaklaşımı	155
2.2.2. Lex Cryptographia	158
2.3. Düzenlenmiş DAO'ların Tanınması ve Statüsünün Tespiti	161
2.3.1. Düzenlenmiş DAO'lar Bakımından Yabancı Şirketlerin Tanınması.....	161
2.3.1.1. Yabancı Şirketlerin Tanınması Kavramı ve Tanınmanın Niteliği	161
2.3.1.2. Yabancı Şirketlerin Tanınmasının Devletler Açısından Zorunluluk Teşkil Edip Etmediği ve Meselenin Düzenlenmiş DAO'lar Bakımından Değerlendirilmesi	163
2.3.1.3. Şirketlerin Tanınması Konusunda Mevcut Sistemler ve Şirketin Tanınması ile Şirket Statüsü Arasındaki İlişki	165

2.3.2. Düzenlenmiş DAO'lar Bakımından Şirket Statüsünün Tespiti ve Uygulama Alanı.....	170
2.3.2.1. Düzenlenmiş DAO'lar Bakımından Şirket Statüsünün Tespitinin Önemi	170
2.3.2.2. Milletlerarası Özel Hukukta Şirket Statüsünün Tespitinde Kullanılan Sistemler	171
2.3.2.3. Türk Hukukunda Şirket Statüsünün Tespiti	174
2.3.2.4. Kuruluş Yeri ve İdare Merkezi Sisteminin DAO'lar Bakımından Değerlendirilmesi ve Türk Hukuku Bakımından Düzenlenmiş DAO Statüsünün Tespiti	179
2.3.2.5. Düzenlenmiş DAO Statüsünün Uygulama Alanı....	189
2.4. Düzenlenmemiş DAO'lara Uygulanacak Hukuk	194
2.4.1. Düzenlenmemiş DAO'ların Ehliyetine Uygulanacak Hukuk.....	195
2.4.1.1. Hak ve Fiil Ehliyetine Uygulanacak Hukuk.....	195
2.4.1.2. Taraf ve Dava Ehliyetine Uygulanacak Hukuk.....	199
2.4.2. Düzenlenmemiş DAO'ların Temelindeki Sözleşmeye Uygulanacak Hukuk	203
2.4.2.1. Uygulanacak Hukukun Taraflarca Seçilmesi	204
2.4.2.1.1. Genel Olarak Hukuk Seçimi.....	204
2.4.2.1.2. Düzenlenmemiş DAO'lar Bakımından Hukuk Seçimi	210
2.4.2.2. Taraflarca Hukuk Seçimi Yapılmamış Olması Halinde Uygulanacak Hukuk	214
SONUÇ	223
KAYNAKÇA.....	237